

ביקוש לעובדים במגזר העסקי, רבעון שני 2010**עיקרי ההתפתחויות¹**

הביקוש לעובדים במגזר העסקי, כפי שנמדד במונחי משרות פנויות, ירד ברבעון השני של 2010. מספר המשרות הפנויות גבוהה משמעותית מזה אשר חזינו בעת המשבר הכלכלי, אולם הוא עדין נמוך לעומת רמות הביקוש לעובדים בהן חזינו בשנים 2006 – 2008.

במספר איושי המשרות במגזר העסקי הסתמנה עלייה, הן לעומת הרבעון הקודם והן לעומת הרבעון המקביל אשתקד. במספר פליטות העובדים חלה עלייה לעומת הרבעון הקודם ולעומת הרבעון המקביל אשתקד. מכיוון שהעליה בפליטות העובדים היתה גדולה הרבה יותר מהעלייה באיושים, ירד מאזן התעסוקה (איושים פחות פליטות) לעומת הרבעון הקודם, אולם הוא עדין חיובי (מספר איושי המשרות

גבוה ממספר פליטות העובדים) וגבוהה הרבה יותר מהמאזן ברבעון המקביל אשתקד.

הביקוש לעובדים ומדדי תעסוקה ¹ רבעון 2/10 מנוכי עונתיות						
% השינוי לעומת:	רבעון	רבעון	רבעון שני 2010			
			רבעון	קודם	באלפים	
רבעון	רבעון	אשתקד	קודם	באלפים	באחוז ²	
אשתקד	קודם					
54.0%	-8.7%	33.1	55.9	51.0	2.2%	משרות פנויות
				28.3	1.2%	מאזן תעסוקה ²
		-9.4	51.5	210.1	9.0%	איושים
29.1%	0.1%	162.7	209.9	181.8	7.8%	פליטות
5.7%	14.8%	172.1	158.3	391.9	16.8%	מחזור תעסוקה ³
17.1%	6.4%	334.8	368.2			

(1) מסך המועסקים בעסקים שבמדגם (2) איושי משרות פחות פליטות עובדים (3) איושי משרות ועוד פליטות עובדים
מקור: סקר מעסיקים מינהל מחקר וכלכלה, תמיית

ניתוח של נתוני הרבעון השני של 2010 מלמד כי הציפיות לגידול במצבת כח-אדם ברבעון הבא נותרו חיוביות, אולם הציפיות לגידול בפעילות

הפכו לניטרליות ומצביעות על התמתנות הגידול בפעילות במשק.

במרבית מהמשתנים אחריהם אנו עוקבים בשוק העבודה חלה התמתנות ברבעון האחרון, במיוחד בולטת הירידה במאזן התעסוקה, המשרות הפנויות וציפיות הפעילות, כמו גם העלייה בפליטות העובדים. יתכן כי העלייה ברמת האי וודאות במשק בחודשים האחרונים כתוצאה מהמשבר הכלכלי באירופה מוצאת את ביטוייה גם בשוק העבודה וכן בהתמתנות הציפיות. חשוב יהיה לעקוב בחודשים הקרובים על מנת לבחון האם מדובר בעצירה זמנית בשיפור במשק בו חזינו מאז המחצית השנייה של 2009 או שמדובר בשינוי מגמה שלילי.

לאור מאזן התעסוקה החיובי, ניתן לצפות להמשך הירידה בשיעורי האבטלה, אולם ברמות מתונות יותר מאשר ראינו ברבעונים האחרונים.

ברבעון האחרון חזינו בעלייה בהיקף פליטות העובדים, אולם חשוב לציין שכל העלייה באה כתוצאה מעלייה חדה בהיקף הפסקות עבודה ביוזמת העובדים בעוד בהיקף הפיטורים נרשמה ירידה לעומת הרבעון הקודם. ממצא זה מעיד על עלה ברמת הביטחון של העובדים.

¹ הדו"ח מתבסס על סקר מעסיקים של מינהל מחקר וכלכלה במשרד התמיית. על הסקר ראה נספח א'.

מספר המשרות הפנויות, עמד בממוצע יומי על כ- 51.0 אלף משרות, ירידה של 8.7% לעומת הרבעון הקודם, אולם עלייה של 54.0% ביחס לרבעון המקביל אשתקד. סך מספר האישיים בכל הרבעון השני הגיע ל- 210.1 אלף², עלייה של 0.1% בהשוואה לרבעון הקודם, ושל 29.1% ביחס לרבעון המקביל אשתקד. מספר פליטות העובדים עמד על כ- 172.1 אלף פליטות, עלייה של 14.8% לעומת הרבעון הקודם, ושל 5.7% ביחס לרבעון המקביל אשתקד.

מאזן התעסוקה (איושי משרות פחות פליטות עובדים) היה חיובי והצביע על עלייה נטו במאזן התעסוקה של כ- 28.3 אלף משרות. זוהי ירידה לעומת המאזן ברבעון הקודם שעמד על מאזן חיובי של 51.5 אלף משרות, אולם עלייה חדה לעומת מאזן שלילי של -9.4 אלף ברבעון המקביל אשתקד. מחזור התעסוקה (איושים ועוד פליטות) עמד על 391.9 אלף. זוהי עלייה של 6.4% לעומת הרבעון ושל 17.1% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

במאזן ציפיות כח-אדם (אחוז הצופים עלייה במצבת כח-האדם ברבעון הבא פחות אחוז הצופים ירידה) נרשמה יציבות לעומת הרבעון הקודם והוא עמד על 6.4% לעומת 6.5% ברבעון הקודם, ומאזן שלילי של -1.6% ברבעון המקביל אשתקד. במאזן ציפיות הפעילות העסקית נרשמה ירידה לעומת הרבעון הקודם והוא

מדדי תעסוקה וביקוש לעובדים, רבעון 2/10

רבעון	רבעון	רבעון	
2/09	1/10	2/10	
2.8	3.6	3.9	משך זמן בו פתוחה משרה פנויה בשבועות ¹
1.3%	1.0%	6.6%	אחוז המשרות שנותרו פנויות במשך 3 חודשים ומעלה מתוך סך המשרות הפנויות
42.7%	47.0%	64.0%	אחוז הפליטות ביוזמת העובד מתוך סך פליטות עובדים
-1.6%	6.5%	6.4%	מאזן ציפיות כ"א ברבעון הבא ²
-12.3%	4.2%	0.5%	מאזן ציפיות פעילות ברבעון הבא

(1) משך הזמן הממוצע בו היתה המשרה פנויה עד לזמן הראיון
(2) אחוז הצופים עלייה במצבת כח-האדם ברבעון הבא פחות אחוז הצופים ירידה מקור: סקר מעסיקים מינהל מחקר וכלכלה, תמי"ת

עמד על 0.5% לעומת 4.2% ברבעון הקודם, ומאזן שלילי של -12.3% ברבעון המקביל אשתקד. ירידה במספר המשרות הפנויות, לעומת הרבעון הקודם, איפיינה את ענפי התעשייה (-16%), בנייה (-17%), תחבורה ותקשורת (-56%), ושירותים קהילתיים (-40%). עלייה במספר האישיים, איפיינה במיוחד את ענפי: תחבורה ותקשורת (25%), בריאות (52%) ומסחר (18%). עלייה במספר הפליטות, איפיינה במיוחד את ענפי: בנייה (86%), שירותים עסקיים (34%), תעשייה (21%), בריאות (63%) וחקלאות (78%).

הניתוח בדוח מתבסס על סקר מעסיקים³ במגזר העסקי לרבעון השני של שנת 2010. הנתונים בדוח הינם מנוכי עונתיות⁴ ומוצגים עבור הרבעון השני של שנת 2010, הרבעון הקודם לו והרבעון המקביל אשתקד⁵. רבעון זה הוא השני בו נערך עדכון במדגם של סקר מעסיקים במסגרתו הורחב המדגם ל- 3000 עסקים ברבעון ועדכן בסיס הניפוח של הנתונים אשר השפיע גם על עדכון סדרות הנתונים אחורה מ- 1998-2009. לפירוט נוסף על דרך עריכת הסקר, הגדרותיו והשוואתו לסדרות אחרות של ביקוש לעובדים(במיוחד ללסדרת הלמ"ס) ראה נספח א'.

² שה"כ הסכום המצטבר במהלך כל שלושת חודשי הרבעון.

³ ראה נספח א'.

⁴ הנתונים המקורים לפני נכוי העונתיות היו 54.2 אלף משרות פנויות, 212.8 אלף אישיים ו- 176.5 אלף פליטות עובדים.

⁵ לפירוט הנתונים לפי ענף כלכלי ראה נספח ב'.

משרות פנויות

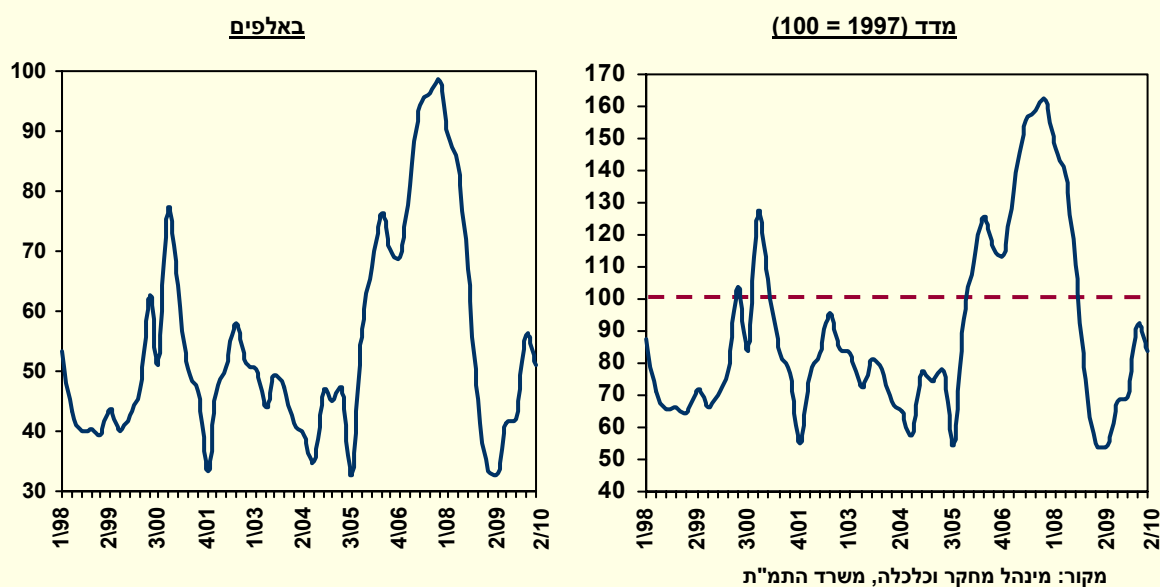
במהלך הרבעון השני של שנת 2010 עמד מלאי המשרות הפנויות בממוצע יומי, בנתונים מנוכי עונתיות, על כ- 51.0 אלף משרות (2.2% מכלל המועסקים). זוהי ירידה של 8.7% לעומת הרבעון הקודם, אולם עלייה חדה של 54.0% לעומת הרבעון המקביל אשתקד.

זוהי הירידה הראשונה ברמת המשרות הפנויות לאחר שלושה חודשים רצופים של עליות. במשך הזמן הממוצע בו משרה היתה פנויה חלה עלייה קלה ברבעון השני ל- 3.9 שבועות לעומת 3.6 שבועות ברבעון הקודם, אולם עלייה חדה לעומת הרבעון המקביל אשתקד בו משך הזמן הממוצע בו משרה היתה פנויה עמד על 2.8 שבועות.

למרות הירידה, רמת המשרות הפנויות ברבעון האחרון גבוהה משמעותית מהרמה הממוצעת בה חזינו בתקופת המשבר, אולם היא עדיין רמה נמוכה יחסית של ביקוש לעובדים, יחסית לרמות בשנים 2006 - 2008. ראוי לזכור כי בתחילת השיפור במחזור העסקים, עיקר השיפור בשוק העבודה מוצא את ביטויו בעלייה במאזן התעסוקה בשל הקלות היחסית באיוש משרות ורק בשלב מאוחר יותר הוא ניכר בעלייה חדה יותר במשרות הפנויות.

עלייה במספר המשרות הפנויות, לעומת הרבעון הקודם, באה לידי ביטוי בענפי מסחר, שירותים עסקיים, אירוח ואוכל, חקלאות, חינוך שירותים פיננסיים ובריאות (לפירוט ראה נספח ב' - לוח 1). ירידה במשרות הפנויות נרשמה בענפי תעשייה, בניה, תחבורה ותקשורת ושירותים קהילתיים.

תרשים 1: סך המשרות הפנויות רבעונים 1/98 – 2/10, מנוכה עונתיות

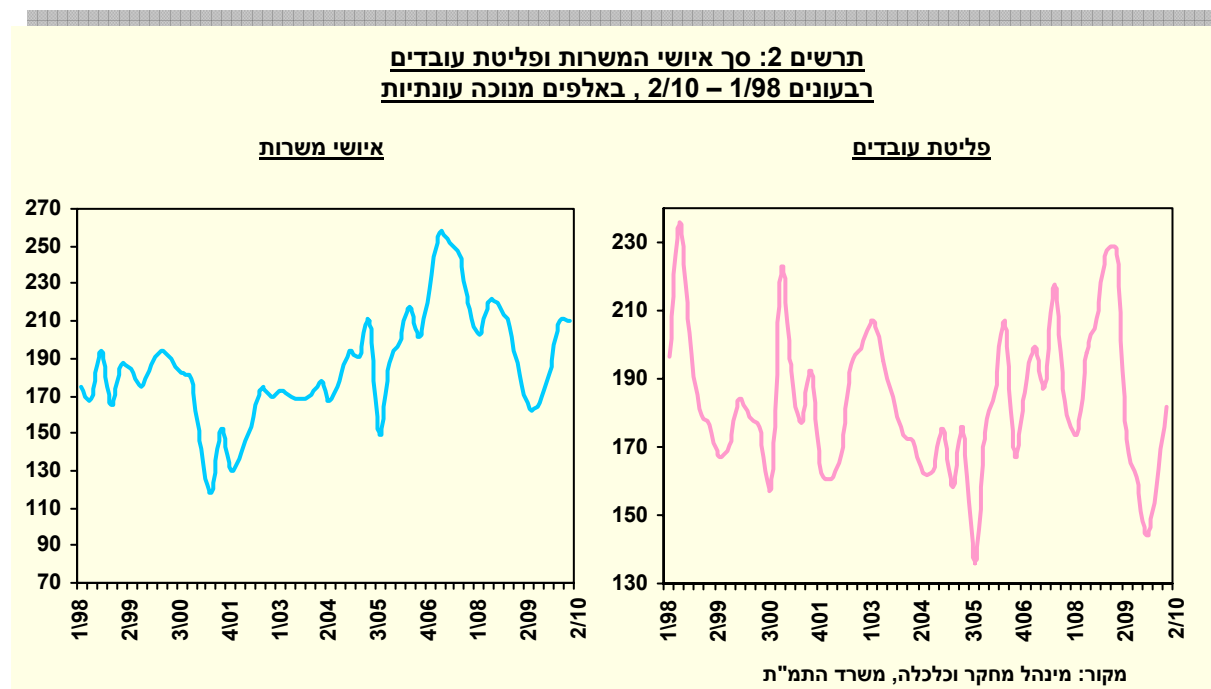
איושים ופליטות עובדים

מספר האיושים, שהינו הסכום המצטבר של איושי משרות במהלך כל שלושת חודשי הרבעון האחרון⁶, עמד על 210.1 אלף ברבעון השני של שנת 2010, והיווה 9.0% מכלל המועסקים. זוהי עלייה מזערית של 0.1% לעומת הרבעון הקודם, ועלייה משמעותית של 29.1% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. מספר האיושים עלה, לעומת הרבעון הקודם, בענפי מסחר, תחבורה ותקשורת ובריאות וירד בענפי תעשייה, בנייה, שירותים עסקיים, חקלאות, חינוך ושירותים קהילתיים (לפירוט ראה נספח ב' – לוחות 2, 3).

מספר פליטות העובדים (סה"כ הסכום המצטבר של העובדים שנפלטו ממשרות מאושות במהלך כל שלושת חודשי הרבעון) עמד ברבעון השני של שנת 2010 על 181.8 אלף (שיעור של 7.8% מכלל המועסקים). זוהי עלייה של 14.8% לעומת הרבעון הקודם, ושל 5.7% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. ניתן לציין כי מספר הפליטות, בהשוואה לרבעון הקודם, עלה במיוחד בענפי תעשייה, בנייה, שירותים עסקיים, מסחר, תחבורה ותקשורת, חינוך פיננסים ובריאות וירד בענפי אירוח ואוכל ושירותים קהילתיים. (לפירוט ראה נספח ב' – לוחות 2, 3).

אחד הפרמטרים הבוחנים את תחושת הביטחון התעסוקתי של העובדים הינו נכונותם לוותר על משרות ביוזמתם לשם החלפתן באחרות, ככל הנראה טובות יותר. שיעור פליטת העובדים הנעשית מיוזמת העובדים, מתוך סה"כ פליטות העובדים, עלה מרמה של 47% ברבעון הקודם לרמה של 64% ברבעון השני של 2010. ממצא זה מעיד על שיפור משמעותי ברמת הביטחון של העובדים ובנכונותם לחפש משרות חדשות וטובות יותר.

למרות העליה בהיקף הפליטות, חזינו ברבעון האחרון בירידה חדה בהיקף הפיטורים לרמה של 62 אלף מרמה של 79 אלף ברבעון הקודם, ירידה של 22%. ממצא זה מדגיש עוד יותר את העובדה כי העלייה בפליטות באה כתוצאה מיוזמת העובדים ולא מפיטורים.

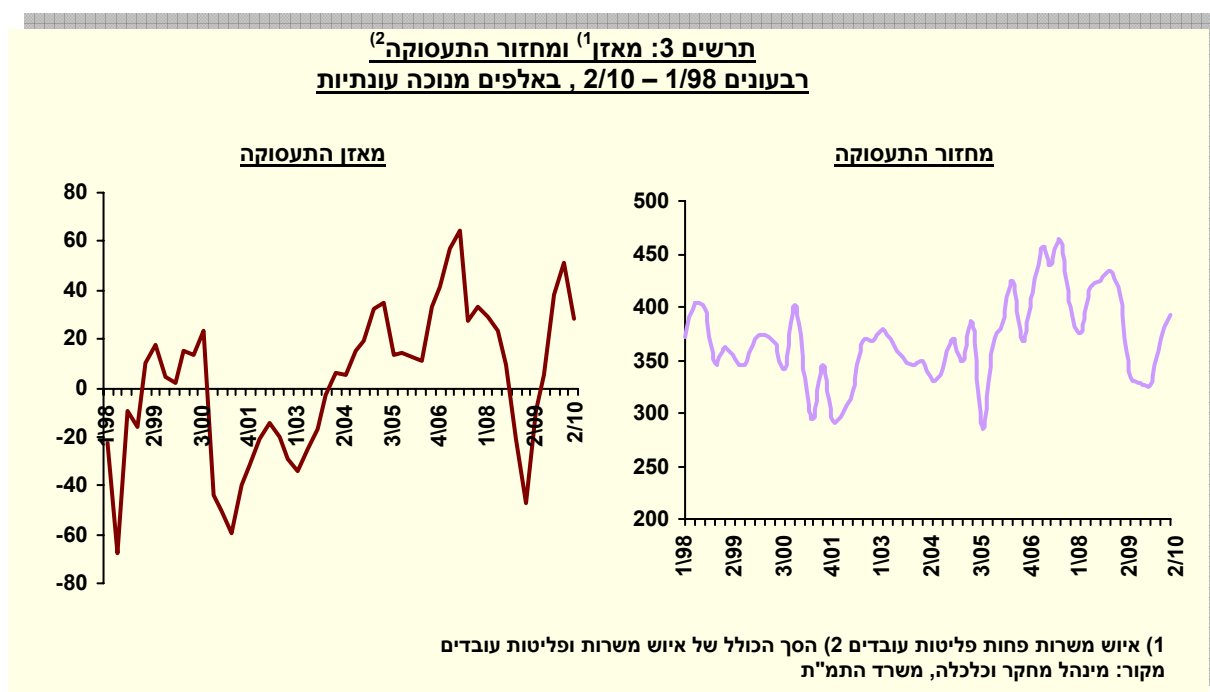
⁶ יש להדגיש כי המספר שצוין מסכם את כלל אירועי איוש המשרות. יש לקחת בחשבון שייכתן וחלק מהמשרות איושו יותר מפעם אחת במהלך הרבעון.

מאזן התעסוקה ומחזור התעסוקה

מאזן התעסוקה מנוכה העונתיות, (מספר האיושים פחות מספר הפליטות), עמד ברבעון השני של שנת 2010 על מאזן חיובי של 28.3 אלף משרות. זוהי ירידה לעומת המאזן ברבעון הקודם שעמד על מאזן של 51.5 אלף משרות, אולם עלייה חדה בהשוואה למאזן שלילי של -9.4 אלף ברבעון המקביל אשתקד. לאור ההתמתנות במאזן התעסוקה החיובי, ניתן לצפות להמשך הירידה בשיעורי האבטלה, אולם בשיעורים מתונים יותר מאלה אשר חזינו ברבעון האחרון.

מאזן התעסוקה החיובי השתקף במרבית הענפים ובמיוחד בענפי מסחר, שירותים עסקיים ואירוח ואוכל. מאזן התעסוקה היה שלילי בענפי תעשייה, בניה ותחבורה ותקשורת. לפירוט מאזן התעסוקה של ענפי המשק השונים ראה נספח ב' – לוחות 2-3.

המחזור הכולל (מספר האיושים ועוד מספר הפליטות) עמד ברבעון השני של שנת 2010, בנתונים מנוכי עונתיות, על 391.9 אלף משרות לרבעון (16.8% מתוך כלל המועסקים). זוהי עלייה של כ-6.4% לעומת הרבעון הקודם, ושל 17.1% לעומת הרבעון המקביל אשתקד. העליה במחזור התעסוקה ברבעון האחרון לעומת הרבעון הקודם נוצרה מעלייה הן באיושים והן מפליטות עובדים והיא יכולה להצביע על עלייה בגמישות של שוק העבודה. ניכר כי קיימת רמה גבוהה יותר של תנועת עובדים לתוך משרות ומחוצה אליהן ועלייה בביטחון של עובדים להשיג משרות אלטרנטיביות ובביטחון של מעסיקים ביכולתם לגייס ולפלוט עובדים.

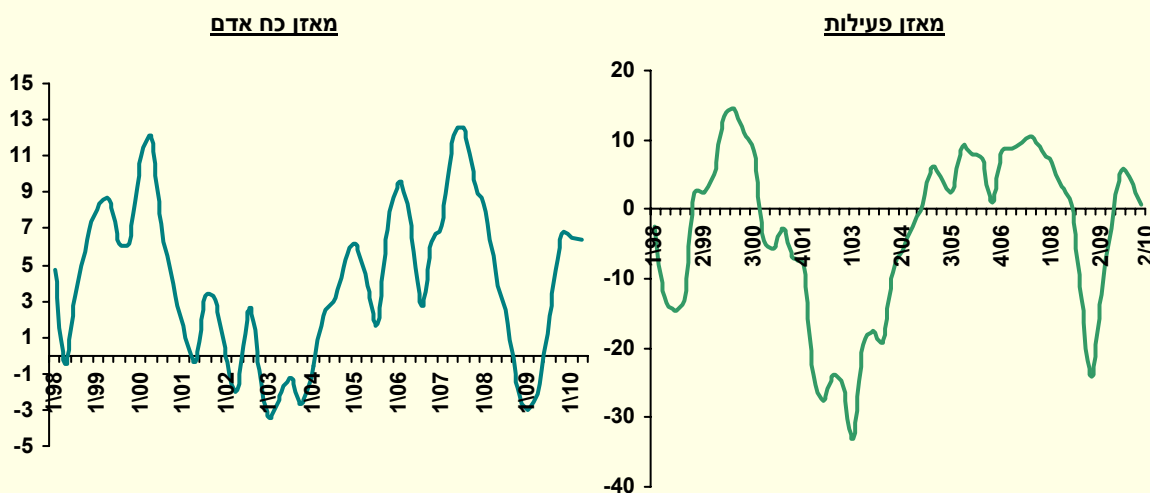
ציפיות לשינויים בכח אדם ובפעילות ברבעון הבא

במאזן ציפיות כח-אדם (אחוז המעסיקים הצופים עלייה במצבת כח-האדם ברבעון הבא פחות אחוז הצופים ירידה) נרשמה יציבות לעומת הרבעון הקודם ועלייה חדה לעומת הרבעון המקביל אשתקד. הוא עמד על מאזן חיובי של 6.4% לעומת 6.5% ברבעון הקודם ולעומת מאזן שלילי של 1.6% ברבעון המקביל אשתקד.

במאזן ציפיות הפעילות העסקית (אחוז הצופים עלייה בפעילות ברבעון הבא פחות אחוז הצופים ירידה) נרשמה ירידה לעומת הרבעון הקודם ועלייה חדה לעומת הרבעון המקביל אשתקד. הוא עמד על מאזן חיובי של 0.5% לעומת 4.2% ברבעון הקודם, ולעומת מאזן שלילי של 12.3% ברבעון המקביל אשתקד.

הציפיות נתפסות כמשתנה מקדים לשינויים במשק ועל כן הן מעידות על מידת בטחונם של המעסיקים במצב המשק ועל מידת רצונם להמשיך ולגייס עובדים ברבעונים הבאים. ניתוח של נתוני הרבעון השני של 2010 מלמד כי התמונה המצטיירת ברבעון הנוכחי מעורבת יותר מזאת אשר ראינו ברבעונים הקודמים כאשר מצד אחד המאזן החיובי של ציפיות כ"א מאותת על שיפור בביקושים לעובדים, בעוד ציפיות הפעילות ירדו והפכו לניטרליות ומאותתות על התמתנות בפעילות הכלכלית ברבעונים הבאים לעומת הרמה ברבעון הנוכחי. יהיה חשוב לעקוב אחר הציפיות ברבעונים הקרובים שכן הן מאותתות על שינוי מגמה עוד לפני שהשינוי מתחיל.

**תרשים 4: מאזן ציפיות כח אדם ופעילות
רבעונים 1/98 – 2/10, באחוזים מנוכה**

מקור: מינהל מחקר וכלכלה, משרד התמ"ת

נספח א'**על סקר המעסיקים**

סקר מעסיקים במגזר העסקי מתבצע על-ידי מינהל מחקר וכלכלה החל מהמחצית הראשונה של שנת 1997, באמצעות חברת דאטה ביזנס ישראל (בי.די.אי.). הסקר נועד לשפר את ההיערכות בתחום אספקת כוח-אדם ולעזור בתכנון ההכשרה המקצועית.

אוכלוסיית המעסיקים המשתתפת בסקר כוללת עסקים במגזר העסקי המעסיקים לפחות עובד שכיר אחד. הסקר מקיף את כל המגזר העיסקי לרבות מעסיקים בענפי הבריאות והחינוך. הסקר אינו כולל את המגזר הציבורי.

מדגם סקר המעסיקים הוצא ממאגר המעסיקים של המוסד לביטוח לאומי הכולל כ- 195 אלף מעסיקים במגזר העסקי. מדגם המעסיקים הוצא כמדגם שכבות על בסיס חלוקה לענפים ולקבוצות גודל. בסה"כ כוללת "מפת" הדגימה 88 תאים בחלוקה של 11 ענפים ו- 8 קבוצות גודל. הנתונים נאספים באמצעות ריאיון טלפוני.

המדגם מקיף כ- 3,000 מעסיקים הנבדקים אחת לרבעון, בסה"כ 4 פעמים בשנה. חברה הנושרת מן המדגם בשל סירוב להמשיך להשתתף בסקר, או עקב סגירה או איחוד עם חברה אחרת, מוחלפת בחברה אחרת מאותו תא דגימה.

נתון הסך הכל מכיל את כל ענפי המשק כולל ענפי הבניה והחקלאות שהושמטו מהסך הכל הכללי עד לתחילת 2010.

הגדרות

משורות פנויות - משרה פנויה היא משרה שלא אוישה על-ידי המעסיק ומוכנה לאיש מידי על-ידי עובדים מחוץ לחברה של המעסיק. המעסיק צריך לחפש את העובדים בצורה פעילה באמצעות מודעות, חברות כוח-אדם, שירות התעסוקה וכדומה. המשורות יכולות להיות מלאות, חלקיות, זמניות לתקופה קצרה או קבועות.

איושים - עובדים שנקלטו בעבודה במהלך 30 הימים האחרונים למשורות פנויות. המשורות יכולות להיות מלאות, חלקיות, זמניות לתקופה קצרה או קבועות.

עובדים שנפלטו - עובדים שנפלטו מעבודתם במהלך 30 הימים האחרונים. העזיבה יכולה להיות ביוזמת העובד, ביוזמת המעביד או עקב פרישה לגמלאות.

מאזן תעסוקה - עובדים שאוישו פחות עובדים שנפלטו.

מחזור תעסוקה - עובדים שאוישו ועוד עובדים שנפלטו.

סקר מעסיקים לעומת סדרות אחרות של ביקוש לעובדים

סדרת נתוני סקר המעסיקים הינה רק אחת מהסדרות המודדות את הביקוש לעובדים במשק. נוספות אליה סדרת נתוני מודעות דרושים של חברת "מנפאור" וסדרת נתוני דרושים (הזמנות לעובדים) של שירות התעסוקה ומאז מחצית 2009 נוספה גם סדרת המשורות הפנויות של הלמ"ס.

סקר המעסיקים מודד בצורה מקיפה יותר את הביקוש לעובדים בהשוואה לסקר מודעות דרושים של חברת מנפאור וכן בהשוואה לנתוני הזמנות לעובדים ממקורות שירות התעסוקה, שכן סקר מעסיקים דוגם את **כלל הביקוש** של עסקים לעובדים, לעומת שאר המקורות.

החיפוש באמצעות מודעות דרושים (מנפאור) תלוי במאפייני המשורות המבוקשות ובשכר המוצע במשורות הללו. ככל שאלו יהיו גבוהים יותר, כך יהיו המעסיקים מוכנים להגדיל את עלויות החיפוש ולפרסם מודעות. באופן זה נוצר מצב שקבוצות נרחבות של משלחי-יד ברמות שכר ומיומנות נמוכות (עובדים מקצועיים ולא-מקצועיים) כמעט ואינן מיוצגות באמצעות מודעות דרושים, ואילו בקבוצות אחרות של

משלח-יד דומה הביקוש המוצג על-ידי מודעות דרושים לזה של סקר המעסיקים. לעומת זאת, הזמנות לעובדים שמתקבלות בשירות התעסוקה מתמקדות בעובדים ברמת השכלה ומיומנות נמוכות יחסית ומציגות תמונת ביקוש חלקית בלבד בענפים ובמקצועות בהם קיימות דרישות לעובדים בעלי השכלה ומיומנות גבוהים יותר.

השפעה נוספת על פרסום מודעות דרושים קיימת מצד מחזור העסקים: כאשר ישנה גאות במחזור העסקים תהיה נטייה לפרסום-יתר, ולהפך, בתקופות שפל תרד אינטנסיביות הפרסום.

משרות פנויות בסקר מעסיקים מול סדרת המשרות הפנויות של הלמ"ס

כפי שציינו מאז מאי 2009 החל הלמ"ס לפרסם סדרה של משרות פנויות. קיימים מספר הבדלים בין סדרת המשרות הפנויות של סקר המעסיקים ושל הלמ"ס. עיקרי ההבדלים נובעים מ:

(1) **ניכוי עונתיות מול נתונים מקוריים** – נתוני המשרות הפנויות של התמ"ת הינם מנוכי עונתיות כפי שנכון לעשות בסדרת המשרות הפנויות. ניכוי העונתיות נעשה בהמלצת הלמ"ס ולאחר בדיקה שלו. לעומת זאת נתוני הלמ"ס בשל המועד הקצר בו הסדרה מפורסמת (מאי 2009) אינם מנוכי עונתיות. הדבר יכול לגרום להפרשים בין הסדרות שכן ניכוי העונתיות יכול לייצור הפרשים משמעותיים מול הסדרה המקורית (ללא ניכוי עונתיות) ואף להפוך את הכיוון מעלייה לירידה או להיפך

(2) **אוכלוסייה מכוסה** – גם הלמ"ס וגם התמ"ת מכסים את אוכלוסיית העסקים המעסיקים שכירים במגזר העסקי ואינם כוללים בסקר את המגזר הציבורי ואת העצמאים. ישנם שני מגזרים שמופיעים בסקר התמ"ת המכסה אוכלוסייה של כ- 2.3 מיליון מועסקים ואינם מופיעים בסקר הלמ"ס המכסה אוכלוסייה של כ- 2.05 מיליון מועסקים. המגזרים הם:

(א) עסקים קטנים המעסיקים עד 5 עובדים – מכוסה ע"י התמ"ת ולא ע"י הלמ"ס

(ב) ענף החקלאות - מכוסה ע"י התמ"ת ולא ע"י הלמ"ס

ההבדלים במידת הכיסוי של הסקר עשויים לגרום להבדלים בנתוני המשרות הפנויות כמו כן ראוי להדגיש שאוכלוסיית העסקים הזעירים (עד 5 עובדים) תנודתית יותר ומגיבה מהר יותר לשינויים כלכליים.

(3) **בסיס ההשוואה** – רבעוני מול חודשי – הסקר המפורסם ע"י הלמ"ס הינו סקר חודשי כך שהוא מפרסם ומשווה את נתוני חודש מסוים עם החודש הקודם לו. הסקר המפורסם ע"י התמ"ת הינו סקר רבעוני המשווה את נתוני רבעון מסוים עם נתוני הרבעונים הקודמים. פערים בתקופות ההשוואה יכולים לייצור כמובן הפרשים גדולים בתוצאות.

(4) **מידת הכיסוי של הסקרים והתנודתיות הנגזרת מכך** – הנתון החודשי המפורסם ע"י הלמ"ס מתבסס על כ- 2000 תצפיות מדי חודש לעומת כ- 3000 תצפיות עליהם מבוסס הנתון הרבעוני של סקר המעסיקים של התמ"ת. כמו כן עסקים המעסיקים פחות מ- 100 עובדים מכוסים ע"י מספר תצפיות רב הרבה יותר בסקר התמ"ת לעומת סקר הלמ"ס. עסקים אלה בעלי שונות גבוהה יותר בהתנהגות המשרות הפנויות שלהם. גורמים אלו יוצרים תנודתיות גבוהה יותר בנתונים החודשים של הלמ"ס לעומת הנתונים הרבעונים של סקר המעסיקים.

נספח כמותי על הפערים בין סדרת המשרות הפנויות של סקר מעסיקים לנתוני הלמ"ס

(1) **ניכוי עונתיות מול נתונים מקוריים** - כפי שציינו יש לבצע ניכוי עונתיות בסדרת המשרות הפנויות והדבר יכול לגרום להפרשים ניכרים בין הסדרת המקורית (ללא ניכוי עונתיות) לבין הסדרה מנוכת העונתיות. הנתונים המקוריים של סדרת המשרות הפנויות של סקר מעסיקים עמדו הרבעון הזה על 54.2 לעומת 49.9 ברבעון הראשון, כלומר עלייה של 8.5% בעוד הנתונים מנוכי העונתיות עמדו

על 51.0 ברבעון הנוכחי ו- 55.9 ברבעון הקודם, כלומר ירידה של 8.7%. הלמ"ס אינו מנכה כרגע עונתיות מסדרת המשרות הפנויות המופרסמת על-ידו בשל היותה של הסדרה חדשה ומיעוט תצפיות עיתיות מפרסם ועל כן מפרסם נתונים שאינם מנוכי עונתיות. נתוני הלמ"ס הממוצעים לרבעון השני עמדו על 53.9 אלף לעומת 42.2 אלף ברבעון הראשון, עלייה של 27.7%. כלומר גם בנתוני התמ"ת וגם בנתוני הלמ"ס המקורים (ללא ניכוי עונתיות) הכיוון הוא זהה ומצביע על עלייה במשרות הפנויות אם כי בהיקפים גדולים יותר בסדרת הלמ"ס.

(2) אוכלוסיה מכוסה – גם הלמ"ס וגם התמ"ת מכסים את אוכלוסיית העסקים המעסיקים שכירים במגזר העסקי ואינם כוללים בסקר את המגזר הציבורי ואת העצמאים. ישנם שני מגזרים שמופיעים בסקר התמ"ת המכסה אוכלוסיה של כ- 2.3 מיליון מועסקים ואינם מופיעים בסקר הלמ"ס המכסה אוכלוסיה של כ- 2.05 מיליון מועסקים. המגזרים הם :

- ג) עסקים קטנים המעסיקים עד 5 עובדים (עסקים זעירים) – ברבעון זה תרמו אוכלוסית העסקים הזעירים 7.8 אלף משרות פנויות וברבעון הקודם הן תרמו 5.4 אלף משרות פנויות.
- ד) ענף החקלאות – ברבעון הזה תרם ענף החקלאות 5.3 אלף משרות פנויות וברבעון הקודם הן תרמו 3.6 אלף משרות פנויות.

מאידך ייתכן וישנם קבוצת אוכלוסיה המכוסות ע"י הלמ"ס ואינן מכוסות ע"י התמ"ת. ההבדלים במידת הכיסוי של הסקר עשויים לגרום להבדלים בנתוני המשרות הפנויות פערים נוספים יכולים להיווצר כתוצאה מניפוח שונה של הנתוני הבסיס של הסקרים. בשלב זה אין ביכולתנו לאמוד את ההשפעה המדויקת של השימוש במקדמי הניפוח השונים על התוצאות הסופיות של הסקר.

לוח 1: משרות פנויות ממוצע יומי לפי ענפי כלכלה ראשיים נתונים רבעוניים, מנוכי עונתיות⁽¹⁾ ביחידות ובאחוזים

שיעור גידול לעומת :		משרות פנויות			
רבעון אשתקד	רבעון קודם	2/09	1/10	2/10	
102.7%	-15.7%	2,431	5,845	4,928	תעשייה
-24.4%	-17.3%	8,499	7,770	6,428	בינוי
83.6%	6.9%	7,373	12,670	13,538	שירותים עסקיים ⁽²⁾
44.9%	5.7%	5,587	7,655	8,094	מסחר
215.0%	49.8%	1,712	3,601	5,393	חקלאות
16.8%	-56.0%	1,280	3,401	1,495	תחבורה, אחסנה ותקשורת
42.8%	196.9%	683	328	975	חינוך
25.6%	-40.2%	1,491	3,129	1,872	שירותים קהילתיים
115.9%	29.4%	2,710	4,521	5,849	שירותי אירוח ואוכל
78.3%	105.1%	1,015	882	1,810	שירותים פיננסיים
122.4%	61.9%	1,456	2,000	3,238	שירותי בריאות, רווחה וסעד
54.0%	-8.7%	33,119	55,858	50,990	סה"כ כללי

מקור : מינהל מחקר וכלכלה, משרד התמ"ת

(1) סכום סדרות הענפים אינו שווה לסדרות הסה"כ שכן סדרות הסה"כ נוכו עונתית בצורה ישירה. (2) כולל נכסי גדל"ן

לוח 2: איוש משרות ופליטת עובדים לפי ענפי כלכלה ראשיים נתונים רבעוניים¹, מנוכי עונתיות

מאזן תעסוקה			פליטת עובדים			איוש משרות			
2/09	1/10	2/10	2/09	1/10	2/10	2/09	1/10	2/10	
-3,803	7,568	-531	29,195	20,024	24,321	25,393	27,592	23,790	תעשייה
-12,669	7,309	-4,391	19,349	12,792	23,753	6,679	20,101	19,362	בינוי
-2,052	19,894	10,646	35,895	23,436	31,508	33,844	43,330	42,153	ש. עסקיים ³
356	10,020	15,628	42,814	38,372	41,448	43,170	48,392	57,076	מסחר
2,804	5,496	-367	2,620	5,587	9,960	5,425	11,083	9,593	חקלאות
-1,545	-3,028	-1,635	9,591	10,388	10,831	8,046	7,360	9,196	תחבורה ותקשורת ²
1,463	1,212	187	2,414	1,425	2,020	3,877	2,637	2,207	חינוך
4,293	1,950	-808	4,480	7,436	6,782	8,773	9,387	5,975	ש. קהילתיים
-65	-2,131	4,891	18,740	26,853	19,990	18,675	24,722	24,881	אירוח ואוכל
-1,008	2,439	1,834	3,058	2,331	2,877	2,050	4,770	4,711	ש. פיננסים
1,829	1,220	1,077	7,029	7,179	11,726	8,858	8,399	12,803	ש. בריאות ⁴
-9,392	51,546	28,271	172,077	158,343	181,829	162,686	209,889	210,101	סה"כ כללי

(1) סכום סדרות הענפים אינו שווה לסדרות הסה"כ שכן סדרות הסה"כ נוכו עונתית בצורה ישירה (2) כולל : אחסנה (3) כולל נכסי נדל"ן (4) כולל : שירותי רווחה וסעד

מקור : מינהל מחקר וכלכלה, משרד התמ"ת

לוח 3: איוש משרות פליטת עובדים, שיעור הגידול בנתונים רבעוניים מנוכי עונתיות

פליטות		איושים		
שיעור הגידול לעומת		שיעור הגידול לעומת		
רבעון קודם	רבעון אשתקד	רבעון קודם	רבעון אשתקד	
21.5%	-16.7%	-6.3%	-13.8%	תעשייה
85.7%	22.8%	189.9%	-3.7%	בינוי
34.4%	-12.2%	24.6%	-2.7%	שירותים עסקיים ²
8.0%	-3.2%	32.2%	17.9%	מסחר
78.3%	280.1%	76.8%	-13.4%	חקלאות
4.3%	12.9%	14.3%	24.9%	תחבורה, אחסנה ותקשורת
41.7%	-16.3%	-43.1%	-16.3%	חינוך
-8.8%	51.4%	-31.9%	-36.4%	שירותים קהילתיים
-25.6%	6.7%	33.2%	0.6%	שירותי אירוח ואוכל
23.4%	-5.9%	129.8%	-1.2%	שירותים פיננסים
63.3%	66.8%	44.5%	52.4%	שירותי בריאות, רווחה וסעד
14.8%	5.7%	29.1%	0.1%	סה"כ כללי

מקור : מינהל מחקר וכלכלה, משרד התמ"ת